

Duben 2019

ANALÝZA ROZHLASOVÉHO VYSÍLÁNÍ

RÁDIA IMPULS

**PŘED VOLBAMI DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ A DO TŘETINY SENÁTU
PARLAMENTU ČR V ROCE 2018**

Objednatel: Česká republika – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
Zpracovatel: FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o.

OBSAH

1. ZADÁNÍ ANALÝZY	4
2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	6
2.1 Mediální obraz.....	6
2.2 Mediální rámce.....	6
2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení	7
2.4 Výzkumné otázky.....	9
2.5 Soubor, analytická jednotka a použité metody.....	10
2.6 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři	11
2.7 Metody analýzy dat	11
2.7.1 Kvantitativní analýza	11
2.7.2 Kvalitativní analýza	12
3. ANALYTICKÁ ČÁST.....	13
3.1 Zpravodajství Rádía Impuls.....	14
3.1.1 Zprávy Rádía Impuls	16
3.2 Diskuzní pořady Rádía Impuls.....	34
3.2.1 Tři Impulsy na tělo	34
4. HLAVNÍ ZÁVĚRY	37
5. LITERATURA.....	38

1. ZADÁNÍ ANALÝZY

Objednatel RRTV formuloval základní požadavky pro předloženou analýzu následujícím způsobem (článek 1, Předmět smlouvy):

A) „Vypracování kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy“.

Výsledkem analýzy (..) „bude posouzení, zda ve sledovaných rozhlasových a televizních programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.“

B) Analýza:

- a. poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech (výstupy musí být vztaženy jak obecně ke zpravodajství a publicistice, tak k jednotlivým cyklickým řadám pořadů, a v odůvodněných případech, které vyplynou z analytického zpracování, případně k jednotlivým pořadům);
- b. poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti, resp. zda ve vysílání nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidujícímu subjektu (při odhalení takových prvků je nutno je popsat a zasadit do vysvětlujících kontextů);
- c. umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů (při odhalení pochybení je nutné tento nedostatek popsat, zasadit do vysvětlujících kontextů a adekvátně argumentačně podložit).

Analýza je strukturována do tří základních částí. Po expozici (a) teoreticko-metodologických východisek následuje (b) analytická část, rozdělená do několika podkapitol věnovaných samostatně zadaným pořadům, (c) zjištění analýzy shrnují hlavní závěry, které v několika stručných тезích odpovídají na klíčové otázky.

Předložená analýza se pokouší odpovědět na otázku, zda následující pořady Rádía Impuls respektovaly při reprezentaci senátních a komunálních voleb a jejich aktérů ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Jinými slovy, předložená analýza poskytuje datové podklady, které by měly posloužit RRTV k informovanému zodpovězení otázky, **zda vysílání předvolebních pořadů Rádía Impuls jako celek, i jednotlivě, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.**

Na základě zadání RRTV byly analýze podrobeny následující pořady:

- Zprávy (7. 9. – 6. 10. 2018)
- Tři Impulsy na tělo (10. 9. – 5. 10. 2018)

Na základě analýzy ale nelze dovozovat sílu dopadů a působení analyzovaných pořadů na chování voličů, respektive na širší společenské děje.

2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Mediální obraz

Základní teoretické předpoklady analýzy vycházejí z koncepce **mediálního obrazu**, respektive ze zákonitostí, které determinují jeho formování. Pro mediální obraz je určující to, že reprezentuje abstraktní kvalitu nebo ideu, která vznikla na základě určité manipulace se symboly, respektive znaky do komplexnějších komunikátů (například zpráv, reportáže či komentáře apod.), které vždy více či méně preferují, jak by mohli/měli mediální konzumenti daný obsah číst. Mediální obraz má povahu typifikovaného, zjednodušeného symbolu či přesněji znakové sestavy, která reprezentuje konkrétní objekty a události, do kterých se promítají představy, postoje, názory a zkušenosti jak jejich tvůrců, tak i konzumentů (Volek, 2013). Jinými slovy, forma jeho zarámování do určité míry vždy vede čtenáře při dekódování daného obsahu.

Mediální obraz ale představuje komplexnější formu než **mediální rámec**. Teorii mediálního obrazu tak budeme v naší analýze používat k výkladu procesu rekonfigurace a remediace zdánlivě snadno uchopitelné reality do podoby zpravodajsko-publicistických komunikátů.

Pro výsledný mediální obraz tak má klíčový význam forma zarámování událostí či sociálních aktérů, v našem případě jednání politických stran a jejich kandidátů do ZO a Senátu PČR. Budeme sledovat transformaci této politické agendy do agendy mediální skrze různé formy jejího zarámování, které determinují i formy dekódování obsahu, respektive formy recepčního chování publika. Budeme tak sledovat ne/objektivitu, respektive ne/vyváženost mediálních obsahů jak za pomoci frekvenční analýzy proměnných, tak za pomoci kvalitativní analýzy různých typů argumentace včetně mechanismů mediálního zarámování, které má de facto charakter meta-komunikativních sdělení (Van Gorp, 2005).

2.2 Mediální rámce

V předložené analýze chápeme mediální rámcování jako meta-komunikativní úroveň komunikace (Bateson, 1954), která vede mediální konzumenty k tomu, jak mají číst a hodnotit zpravodajské a publicistické obsahy. Jinými slovy, rámce poskytují členům publika návod k tomu, jak na konkrétní situaci reagovat, respektive jak využít vlastní zkušenost, (Goffman, 1974) tak, aby dávala smysl recipovaným mediálním obsahům. Jinými slovy, rámce umožňují redukovat komplexní realitu a vytvářejí de facto schémata sloužící k její interpretaci.

V analýze vycházíme zvláště z předpokladů Todda Gitlina (2003), který chápe mediální rámce z hlediska jejich vzniku jako interpretační vzorce, které využívají novináři k rutinní organizaci diskurzu, a z hlediska jejich vlivu jako nástroje, které činí svět, nacházející se mimo přímou zkušenost čtenářů, přirozeným. Svou roli zde hraje i vlastní mediální zpravodajský provoz, který činí z rámců výsledek konkrétních sociálních a rutinizovaných procesů, k nimž se individuální jednání novináře vztahuje (Vliegthart, van Zoonen 2011: 105). Jinými slovy, rámce v tomto smyslu propojují témata a problémy, respektive určují, která témata k sobě patří, a kdy je vhodné je použít. Jde o vodítka, nápovědi čtenářům, divákům, posluchačům, jak mají interpretovat a hodnotit dané obsahy. Bateson (2006) i Goffman (1974) se shodují v tom,

že interpretační rámec určuje definici situace i lidskou reakci na ni. Persuazivní efektivita mediálních rámců byla opakovaně experimentálně potvrzena (Kahneman, Tversky 1984; Iyengar, Kinder 2010).

V naší analýze se soustředujeme především na to, jak může proces rámcování ovlivnit **reprezentaci skutečnosti v tom smyslu, že vede zvýznamňování či naopak potlačování či zamlčování relevantních informací, postojů a hodnot**. Jinými slovy, zda a pokud ano, jakou formou porušuje objektivitu a vyváženost rámcovaných komunikátů.

Při identifikaci rámců budeme pracovat s modifikovanou definicí Roberta Entmana (1993), který je chápán jako procesy **selekce a zvýznamňování**. Zarámovat nějakou událost „*znamená vybrat některé aspekty vnímané reality a zvýznamnit je v komunikovaném textu takovým způsobem, aby prosazovaly určitou definici problému, kauzální interpretaci, morální hodnocení a/nebo doporučení*“ (Entman, 1993).

Identifikace, popis a analýza mediálních rámců byly využity pro finální syntetický popis mediálních obrazů kandidujících stran, hnutí a koalic, respektive jednotlivých kandidátů. To vše s cílem odpovědět na základní otázku, zda byla dodržena kritéria objektivitu a vyváženosti.

2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení

V analýze jsme se primárně zaměřili na složku nestrannosti, respektive na posouzení vyváženosti a neutrality odvysílaného obsahu. Analyzovali jsme tak, do jaké míry se podařilo ve sledovaných pořadech **zabránit favorizaci/defavorizaci** jak kandidujících politických stran, tak jejich představitelů. Favorizaci či defavorizaci chápeme v rovině explicitní i implicitní jako pozitivní/negativní hodnocení vztahující se na analyzované subjekty, v našem případě politické strany, respektive osobnosti-kandidáty, jejich aktivity či ideje. **Soustředili jsme se tak na analytický popis chování sledovaných médií, respektive konkrétních novinářů, jejich jednání, postojů a výrazových prostředků, které se přímo i nepřímo podílelo na formování mediálního obrazu kandidujících subjektů.**

Zpravodajství a publicistika jako specifické nástroje popisu a analýzy společenských procesů jsou determinovány určitými normativními očekáváními, která na ně klade laická, ale i odborná veřejnost. Tato očekávání mají často povahu intuitivních, nepřímých strukturovaných představ, které bývají zastřešovány pojmem **objektivita**.

Normativní koncepce mediální (žurnalistické) objektivitu vychází z předpokladu, že je jí možné dosáhnout, nebo se tomuto normativnímu horizontu alespoň přiblížit. V naší analýze jsme proto vycházeli z toho, že **objektivní, vyvážené a nestranné zpravodajství poskytuje informace takovým způsobem, aby nedocházelo k de/favorizaci reprezentovaných subjektů a idejí, pokud neporušují obecné zákonné a etické normy zakotvené v českém zákonodárství, respektive ve speciálních normách, které vymezují chování masových médií**. Posuzujeme-li míru novinářské objektivitu, vždy de facto hodnotíme, jakým způsobem novináři shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů.

V naší analýze jsme primárně vycházeli z takového pojetí žurnalistické objektivity, které akcentuje:

- a) poskytování **dostatečně širokého spektra názorů** na mediovanou problematiku,
- b) poskytování **rovnocenného prostoru** zastáncům jednotlivých názorových proudů či politických stran a veřejných institucí.

Analýza vychází z operacionálního vymezení dvou klíčových kategorií:

- a) **profesní (žurnalistické) objektivitu**, chápáné jako teoretický, ideálně typický koncept, který poslouží k posouzení, zda byl dodržen zákon, resp. ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.
- b) **editoriální (žurnalistické) vyváženosti**, chápeme jako kvantitativně analyticky popsatelné chování zpravodajských médií ve vztahu k předmětu zadané analýzy – reprezentace politických subjektů v předvolební kampani.

Oba koncepty představují v české mediální legislativě, respektive v různých podzákonných normách a kodexech, klíčová kritéria, podle kterých bývá posuzováno chování domácích médií. Možnosti jejich měření, respektive objektivizace, jsou dlouhodobě diskutovány a často zpochybňovány, a to jak z pohledu teoretického, tak i metodologického.

Hledání co nejpřesnějšího vymezení obou kategorií je předmětem dlouhodobého sporu, který se v zásadě týká otázky, do jaké míry je metodologicky korektní normativně měřit objektivitu symbolicky konstruovaných, tedy vždy subjektivně zatížených lidských komunikátů. Tato diskuse de facto neskončila, respektive oba tábory – skeptický i normativistický – stojí na svých pozicích, a výsledkem tohoto stavu je kompromisní akceptace obou kategorií v mediální legislativě. Tento stav se ostatně projevuje nejen v domácí mediální legislativě, která de facto nenabízí dostatečně přesné operacionální definice, podle kterých by bylo možné systematicky a opakovaně posuzovat naplnění obou kritérií.

Jinými slovy, domácí mediální legislativa nechává formulaci operacionálních definic obou kategorií na konkrétní analýze, a to s vědomím, že objektivita (zvláště ta žurnalistická) představuje ve společenských vědách cosi velmi těžko uchopitelného, respektive situačně podmíněného. I v naší analýze tak budeme využívat obě operacionální definice objektivity a vyváženosti ve vazbě na podmínky určené Zadávací dokumentací, respektive strukturou výběrových souborů.

Pro každou analýzu testující naplňování kritérií objektivity a vyváženosti znamená absence předem daného vymezení nutnost, aby si operacionální definici formulovala ad hoc, a to vzhledem k dané agendě, typu pořadů apod. Tato volnost sice zpochybňuje striktně objektivistický, pozitivistický předpoklad univerzální srovnatelnosti použitých měřících nástrojů, má ale své opodstatnění v tom smyslu, že umožňuje vyhnout se mechanické volbě indikátorů a poskytuje prostor pro tvůrčí, zkušenostně založenou tvorbu operacionálně adekvátních indikátorů. To ale současně vede k tomu, že každá podobná analýza pracuje vždy s poněkud odlišným teoretickým i metodologickým instrumentáři, respektive s jeho aplikací.

Žurnalistická objektivita bývá chápána v tomto smyslu jako rutinní novinářská praxe, která umožňuje odrážet reprezentovanou *skutečnost* zveřejňováním:

- a) **všech relevantních,**
- b) **věcně správných** a
- c) **nezkreslených** (tj. úplných) **informací**, jež
- d) musí být komunikovány tak, aby byla **jasně oddělena fakta od názorů.**

Různí autoři rozlišují ne zcela totožná kritéria objektivity, ale v zásadě se shodují v tom, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení:

- a) **faktičnosti** (pravdivosti, informativnosti, relevance) a
- b) **nestrannosti**, která je sycena kategoriemi **vyváženosti a neutrality.**

Pro cíle této analýzy, která se zabývá televizní reprezentací specifické volební agendy v různých zpravodajsko-publicistických žánrech a formátech, vycházíme z Westerstahlovy (1983) definice, kterou modifikujeme tak, aby ji bylo možné aplikovat na analýzu zadaného obsahu. Westerstahl nahlíží na objektivitu z pohledu **faktičnosti a nestrannosti mediálního výstupu.** V prvním případě bývá posuzována *pravdivost, informativnost a relevance obsahu*, které nelze testovat jinak než komparací a pozorováním v terénu. Tímto směrem naše analýza primárně nepůjde, byť se v kvalitativní části pokusíme ve sledovaných obsazích popsat a vysvětlit podstatu případných:

- a) **informačních zkreslení,**
- b) **nezáměrných věcných pochybení,**
- c) **záměrných manipulativních propagandistických či dezinformačních praxí.**

Analýza tak využívá jak kvantitativní, tak i kvalitativní postupy. Vzhledem k rozsahu zadaného materiálu představuje těžiště jeho analýzy kvantitativní popis. V první fázi jsme se tak primárně zaměřili na druhou složku objektivity, kterou Westerstahl označuje jako **nestrannost**, a jež zahrnuje kritérium *vyváženosti*, jak s ním pracuje výše uvedená domácí legislativa a kodexy.

Věnovali jsme tak pozornost tomu, **do jaké míry byl kandidujícím subjektům umožněn srovnatelný přístup do vysílání:**

- a) formou **přímého zprostředkování** jejich komunikačního jednání v rámci dané kampaně,
- b) nebo formou **institucionalizace** jejich postojů a názorů;
- c) a **jaké strategie byly v těchto dvou typech reprezentačních strategií použity**, zvláště pokud vedly k de/favorizaci subjektu nebo idejí, které komunikoval.

2.4 Výzkumné otázky

Kvantitativní analýza se primárně zaměřila:

- a) Na analýzu naplňování kritéria **vyváženosti**, respektive kritéria proporcionálního zastoupení politických stran, hnutí, koalic a kandidátů z pohledu vybraných zpravodajských a publicistických pořadů jednotlivých vysílatelů i programů v daném převolebním období před konáním voleb do zastupitelstev obcí a třetiny Senátu PČR, a to jednotlivě i jako celku.

b) Na **užité žurnalistické rutinní postupy** využívané ve zpravodajství a publicistice při **vytváření obrazů** kandidujících politických stran či hnutí a jejich představitelů.

Za použití **kvantitativní obsahové** analýzy se pokusíme zodpovědět následující otázky:

- I. **Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?**
- II. **Do jakých interpretačních rámců vkládaly vybrané programy a pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?**
- III. **Jsou výsledné obrazy politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, vyvážené a nestranné editoriaální praxe?**

Za použití **kvalitativní obsahové** analýzy se pokusíme zodpovědět následující otázky:

- I. **Jakým způsobem reprezentovaly sledované zpravodajské a publicistické pořady kandidující subjekty, respektive docházelo v kvalitativní rovině k poškozování a nebo naopak podpoře jejich mediálního obrazu.**
- II. **V čem spočívala kvalitativní dimenze případné de/favorizace kandidujících subjektů?**
- III. **Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?**

2.5 Soubor, analytická jednotka a použité metody

Analýza prezentuje výsledky **vyčerpávajícího šetření**. Nebyla tudíž využita žádná z výběrových procedur, analyzovány byly **všechny zadané pořady, respektive relevantní příspěvky**, které sledované pořady odvíšily. Přesnost závěrů je v tomto případě vyšší než v případě analýz, které pracují s pravděpodobnostně konstruovanými soubory.

Základní **analytickou jednotkou** byl **obrazový nebo zvukový příspěvek**, který tematizoval problematiku voleb do obecních zastupitelstev nebo do Senátu PČR, respektive příspěvek, jenž:

- a) se primárně zabýval tématem výše uvedených voleb,
- b) pracoval s motivem daných voleb v podobě tematické sub-agendy, která je součástí jiné agendy, již rozvíjí či doplňuje,
- c) tematizoval chování kandidujícího politického subjektu a/nebo jeho představitelů, a to i v kontextu tzv. nevolební agendy (nebyla zmíněna explicitně kampaň), pokud byl příspěvek relevantní z pohledu formování mediálního obrazu kandidujícího politického subjektu nebo jeho představitele.

Příspěvek definujeme jako **zvukovou stopu**, která je zvukově nebo tematicky oddělena od předcházejícího a následujícího příspěvku.

Dále jsme pracovali v **kvalitativní části** analýzy s dalším subtypem analytické jednotky – **promluvou** (moderátorů, reportérů, komentátorů, expertů atd.), která byla využita při analýze publicistických pořadů. Její nejtypičtější formou je např. moderátorova otázka.

2.6 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři

V rámci kvantitativní analýzy byla data kódována podle vytvořené kódovací knihy, ukládána do datové matice a následně zpracována statistickým software SPSS PC. Kódování realizovali zaškolení kodéři. Pro kvalitativní analýzu byly využity polostrukturované záznamové archy.

Každý analytik/kodér pracoval na jednom relativně samostatném celku. Kontinuálně probíhala diskuse sjednocující kódování nejednoznačně kategorizovatelných obsahů s cílem posílit interkodérskou reliabilitu. V druhém stupni kontrolního kódování byl celý vzorek podroben kontrole dvou analytiků, kteří měli za úkol sjednotit zbývající případy nejednoznačného kódování.

2.7 Metody analýzy dat

Vzhledem k očekávané heterogenitě analyzovaného materiálu bylo potřeba zvolit kombinaci metod a technik, které jsou schopny analyzovat různé aspekty komunikačních strategií jednotlivých pořadů/novinářů. V ideálním případě se použité metody doplňovaly, tzn. vykrývaly dílčí poznávací omezení kvantitativního, resp. kvalitativního postupu. Jinými slovy, kvalitativní analytické techniky se nemohou zabývat otázkami „co?“ a „kolik?“, jak to činí kvantitativní perspektiva, ale zaměřují se na významy, akcenty a kontexty chování daného pořadu/žurnalisty. Naopak tyto komunikační dimenze není schopen zcela zachytit kvantitativní postup, který se soustřeďuje primárně na popis struktury jevu, respektive na analýzu jeho dimenzí.

Jako **výchozí metoda**, propojující analýzu všech pořadů, byla zvolena **obsahová analýza** v její **kvantitativní i kvalitativní podobě**, která zohledňuje a kombinuje časový, typový i případový přístup (Krippendorff, 2004 a Neuendorf, 2002). Z pohledu základních cílů spočívají přednosti obsahové analýzy především v tom, že umožňuje kategorizovat a kvantifikovat relevantní proměnné a jejich indikátory v rozsahu, který nejsou kvalitativní metody výzkumu schopny pokrýt.

2.7.1 Kvantitativní analýza

Aplikace kvantitativní části obsahové analýzy probíhala v následujících krocích:

(a) V první kvantifikační fázi analýzy byly převedeny do operacionální, měřitelné podoby sledované indikátory tak, aby v rámci sledovaných programů umožňovaly měřit objektivitu,

respektive vyváženost jednotlivých příspěvků, a to jak celé „předvolební agendy“, tak z pohledu reprezentace jednotlivých politických stran, hnutí a koalic, (b) tyto měřitelné proměnné jsme rozdělili do subcelků, z nichž každý představoval jeden atribut indikující naplňování sledovaných kritérií objektivitu, respektive vyváženosti a nestrannosti. V rámci analýzy zpravodajských a publicistických pořadů jsme pracovali s následujícími indikátory:

A) PŘÍSPĚVEK

- TÉMA (dominantní/vedlejší motiv, který strukturoval předvolební agendu – otevřená otázka, kategorizovaná zpětně)
- STOPÁŽ (v sekundách)
- TYP PŘÍSPĚVKU (podle žánrového členění)

B) MLUVČÍ

- TYP (moderátor, reportér, komentátor, expert, vox pop apod.)
- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy)
- STRANICKÁ A PROFESNÍ IDENTIFIKACE (politik, expert, vox pop apod.)
- PŘÍTOMNOST HODNOTÍCÍCH SOUDŮ VŮČI KANDIDÁTOVI

C) VOLBY

- POČET PŘÍSPĚVKŮ A JEJICH DISTRIBUCE (frekvence příspěvků věnovaných volbám a jejich rozložení v čase)
- STOPÁŽ (časové pokrytí agendy voleb jako celku)
- TEMATICKÉ INTERPRETAČNÍ RÁMCE

D) STRANY, Hnutí, KOALICE A KANDIDÁTI

- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy všech „stranických promluv“, zvukových výstupů kandidátů, live i záznamů, v daném příspěvku)
- REFERENCE A JEJICH HODNOCENÍ (počet všech výpovědí o politickém subjektu v analyzovaných příspěvcích)
- CHARAKTERISTIKY A HODNOCENÍ STRANY/KANDIDÁTA (osobnostní, programové a ideové charakteristiky, favorizace/defavorizace formou hodnotících promluv/ soudů, které byly prosloveny moderátorem, reportérem, komentátorem nebo hosty).

2.7.2 Kvalitativní analýza

Otázka, do jaké míry dodržovaly jednotlivé programy v rámci sledovaného vysílání ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., resp. zda předvolební vysílání jednotlivých programů i v rámci jednotlivých pořadů dodržovala zásady objektivního a vyváženého informování, má i svou **kvalitativně analyzovatelnou dimenzi**, která může prohloubit základní kvantitativně naznačené rámce a trendy. Pro kvalitativní analýzu platí, že důkazem významu určitého jevu není jeho frekvenční nasycenost, ale **soustřeďuje se na významové akcenty samotných mluvčích/novinářů, které se snaží rekonstruovat.**

Vzhledem k výše uvedenému zadání jsme se v kvalitativní části analýzy zaměřili na **komunikační (konverzační) chování/promluvy/otázky, respektive výrazové prostředky, které konstruovali novináři ve sledovaných pořadech.** Analytickou jednotku představovala

jak promluva/výrok profesionálního komunikátora (moderátora, reportéra, komentátora), tak i jeho interakce s hosty. Cílem bylo zachytit jak artikulovaný postoj novinářů vůči politickým stranám/kandidátům, tak i jejich obraz, který z takové interakce vznikl.

Speciální pozornost jsme zaměřili na problematiku týkající se dodržování kritérií žurnalistické objektivity. Zvláštní pozornost byla věnována následujícím komunikačním situacím:

A) PROFESNÍ FAULY KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- straní politické straně/kandidátovi (přímo i nepřímo),
- snižují či zesměšňují stranu/kandidáta/y (přímo i nepřímo),
- nekorigují hosta/y, kteří poškozují kandidující stranu/kandidáta/kandidáty za použití nekorektních argumentů nebo jim naopak zjevně straní, byť byli pozváni do vysílání jako neutrální hodnotitelé.

B) VĚCNÁ POCHYBENÍ KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- vytvářejí zpravodajské artefakty stereotypizovaným popisem událostí, jež tímto způsobem mytologizují,
- uvádějí nepřesné informace,
- zkreslují informace,
- potlačují relevantní informace,
- nekorektně prezentují a interpretují data výzkumů veřejného mínění.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část zprávy je rozdělena do dvou základních podkapitol. První je věnována zpravodajství (Zprávy Rádia Impuls 7. 9. – 6. 10. 2018), druhá diskusnímu pořadu Tři Impulsy na tělo (10. 9. – 5. 10. 2018).

3.1 Zpravodajství Rádía Impuls

Jednotkou výzkumu byl zvukový příspěvek, splňující následující kritéria: byl obsahově tematizován přítomností (před) volební agendy, a/nebo se týkal chování kandidujících subjektů a jejich představitelů mimo volební kampaň a byl od ostatních příspěvků oddělen zvukově nebo tematicky. Kvantitativní výstupy za období před komunálními a senátními volbami prezentujeme odděleně.

Kritéria pro posouzení objektivitu a vyváženosti zpravodajství byla operacionalizována do podoby následujících indikátorů:

- celková stopáž příspěvků poskytnutá kandidujícím politickým subjektům,
- téma příspěvku ve vztahu k jednotlivým politickým subjektům,
 - program politického subjektu,
 - chování politického subjektu a jeho konkrétní kroky,
 - představitelé a kandidáti politického subjektu,
- přítomnost hodnocení politické subjektu nebo jeho představitelů (neutrální / favorizující / defavorizující).

Dále jsme se zaměřili na jednotlivé mluvčí z řad představitelů politických subjektů. V tomto případě jsme pro každou politickou stranu zvlášť sledovali:

- počet mluvčích - představitelů politické strany - zahrnuje součet všech představitelů dané politické strany, kteří v příspěvku vystupují živě nebo ze záznamu,
- stopáž - zahrnuje součet všech promluv představitelů dané politické strany v daném příspěvku.

V rámci kvalitativní analýzy se pak soustředíme na konkrétní moderátorské chyby:

- **Favorizaci** budeme identifikovat na úrovni mluvčího/ politického či jiného institucionálního subjektu diskuse. Jde o záměrné i nezáměrné, obrazové, zvukové, resp. verbální připsování pozitivního statu aktérům komunikační situace a/nebo jejich idejím formou, která posiluje hodnotu jejich mediálního obrazu nebo obrazu instituce/organizace, kterou/é reprezentují. Novinář, či jiní tvůrci pořadu tak činí způsobem, který nesleduje primárně informační či interpretační funkci, ale připsuje aktérům komunikační situace a jejich různým identitám (rasové, genderové, sociální, sexuální atd.) i idejím, které reprezentují, pozitivní status.
- **Defavorizaci** budeme identifikovat na úrovni mluvčího/ politického či jiného institucionálního subjektu diskuse. Jde o záměrné i nezáměrné, obrazové, zvukové, resp. verbální i nonverbální připsování negativního statu aktérům komunikační situace a/nebo jejich idejím formou, která poškozují jejich mediální obraz nebo obraz instituce/organizace, kterou/é reprezentují. Novinář, či jiní tvůrci pořadu tak činí způsobem, který nesleduje primárně informační či interpretační funkci, ale připsuje aktérům komunikační situace a jejich různým identitám (rasové, genderové, sociální, sexuální atd.) i jejich idejím, negativní status.
- nekorektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...),
- informační nepřipravenost a/ nebo věcná nepřesnost při formulování dotazu,
- nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně),
- používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem,

- neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech,
- neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků,
- neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli,
- neovládnutí emocí (ironie, sarkasmu, zesměšňování) na straně moderátora,
- nekorektní interpretace dat výzkumů veřejného mínění (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování).

3.1.1 Zprávy Rádia Impuls

V této podkapitole analyzujeme Zprávy (7. 9. – 6. 10. 2018). Do analýzy vstoupily relace vysílané každodenně v 1:00, 2:00, 7:00, 12:00, 17:00, 20:00 hodin. Průměrná délka relace je 4 minuty 49 sekund, průměrná délka relevantního příspěvku 47 sekund. Analyzováno bylo 220 relevantních příspěvků.

3.1.1.1 Reprezentace voleb do zastupitelstev obcí (ZO)

Jak ukazuje tabulka č. 1, Zprávy Rádia Impuls pokrývaly předvolební agendu de facto každý den. Z pohledu typologie nastolování témat šlo o tzv. *velmi intenzivní agendu*, kterou charakterizuje podle Brosiuse a Kepplingera (1990) minimálně jeden příspěvek k danému tématu denně v daném pořadu/periodiku.

Tabulka č. 1: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do zastupitelstev obcí (N = 220)

	počet	v %
Příspěvek tematizoval primárně volby do ZO	32	15 %
Agenda voleb do ZO představuje jen vedlejší téma příspěvku	4	2 %
Volby do ZO byly pouze okrajově zmíněny	34	16 %
Příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů	150	68 %
Celkem	220	100 %

Nadrepräsentace promluv představitelů hnutí ANO a ČSSD odpovídá skutečnosti, že jde o koaliční strany, které se podílejí dominantně na formování každodenní politické agendy. Tomu odpovídá i vysoký počet referencí o politických představitelích obou subjektů (tab. 3). Tato jejich vyšší „hlasitost“, resp. vyšší frekvence a celková stopáž promluv jejich reprezentantů ve vysílání (tab. 2) potvrzuje existenci tzv. mediálního bonusu vládních stran, které dominantně formují politickou agendu a tzv. tvoří politiku. Tento fenomén se standardně projevuje nejen v domácích volebních kampaních. V případě samotné volební agendy platí tento bonus primárně pro hnutí ANO. Výrazně méně i o pro druhou koaliční stranu ČSSD.

Tabulka č. 2: Počet promluv, stopáž a průměrná délka promluvy podle kandidujících subjektů: volby do ZO (N= 220)

	celkem			volby do ZO jsou hlavním nebo vedlejším tématem			volby do ZO nejsou hlavním nebo vedlejším tématem		
	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ANO	27	6 min 48 s	15 s	1	16 s	16 s	26	6 min 32 s	15 s
ČSSD	16	4 min 10 s	16 s				16	4 min 10 s	16 s
ODS	7	1 min 50 s	16 s	1	13 s	13 s	6	1 min 37 s	16 s
TOP 09	6	1 min 13 s	12 s	1	16 s	16 s	5	57	11 s

	celkem			volby do ZO jsou hlavním nebo vedlejším tématem			volby do ZO nejsou hlavním nebo vedlejším tématem		
	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
KDU-ČSL	5	1 min 29 s	18 s				5	1 min 29 s	18 s
KSČM	3	1 min 15 s	25 s				3	1 min 15 s	25 s
Piráti	2	31 s	16 s	1	14 s	14 s	1	17 s	17 s
SPD	2	36 s	18 s				2	36 s	18 s
STAN	2	32 s	16 s				2	32 s	16 s
Strakonická veřejnost	2	33 s	17 s				2	33 s	17 s
KDU+Pir+DPD+LES	2	34 s	17 s				2	34 s	17 s
UFO	1	13 s	13 s				1	13 s	13 s
Starostové pro Liberecký kraj	1	9 s	9 s				1	9 s	9 s
Spojené síly pro Prahu	1	16 s	16 s				1	16 s	16 s
Rozumní	1	29 s	29 s				1	29 s	29 s
ProMost	1	14 s	14 s				1	14 s	14 s
Praha sobě	1	13 s	13 s	1	13 s	13 s			
Nezávislý blok	1	12 s	12 s				1	12 s	12 s
Nezávislí	1	15 s	15 s				1	15 s	15 s
Nezávislí za Rychnov	1	10 s	10 s				1	10 s	10 s
Hnutí krušovických nestraníků	1	16	16				1	16 s	16 s
Česká suverenita	1	39	39				1	39 s	39 s

Tabulka č. 3: Počet referencí o kandidujících stranách (N = 603)

	celkem		volby do ZO jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do ZO nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	Počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	196	33 %	9	12 %	187	35 %
ČSSD	118	20 %	3	4 %	115	22 %
ODS	54	9 %	17	23 %	37	7 %
KSČM	48	8 %			48	9 %
KDU-ČSL	42	7 %	1	1 %	41	8 %
TOP 09	30	5 %	7	10 %	23	4 %
Piráti	21	4 %	8	11 %	13	3 %
STAN	12	2 %			12	2 %
KDU+Pir+DPD+LES	8	1 %			8	2 %
Rozumní	8	1 %			8	2 %

	celkem		volby do ZO jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do ZO nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	Počet	v %	počet	v %	počet	v %
SPD	8	1 %	1	1 %	7	1 %
Česká suverenita	7	1 %			7	1 %
Spojené síly pro Prahu	7	1 %	7	10 %		
Praha sobě	6	1 %	6	8 %		
Starostové pro Liberecký kraj	4	1 %			4	1 %
Strakonická veřejnost	4	1 %			4	1 %
Hnutí krušovických nestraníků	3	1 %			3	1 %
Nezávislí za Rychnov	3	1 %			3	1 %
UFO	2	0,3 %			2	0,4 %
Nezávislí	2	0,3 %			2	0,4 %
Nezávislý blok	2	0,3 %			2	0,4 %
ProMost	2	0,3 %			2	0,4 %
Čisté Ústí	2	0,3 %	2	3 %		
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst	2	0,3 %	2	3 %		
Město pro lidi	2	0,3 %	2	3 %		
SNK Kravaře 2018	2	0,3 %	2	3 %		
SNK za naše Žernoseky	2	0,3 %	2	3 %		
Hradecký demokratický klub	1	0,2 %			1	0,2 %
Ostravak	1	0,2 %			1	0,2 %
Občané pro rozvoj Manětínska	1	0,2 %	1	1 %		
Sdružení nezávislých kandidátů	1	0,2 %	1	1 %		
TOP 09 a STAN	1	0,2 %	1	1 %		
Ladislav Horký	1	0,2 %	1	1 %		
Celkem	603	100 %	73	100 %	530	100 %

I tabulky č. 4 a 5 ilustrují výše popsané disproporční zastoupení referencí o politických stranách. Tvůrci politiky (ANO, ČSSD) nutně vytvářejí největší mediální poptávku, respektive počet referencí o těchto subjektech. Jinými slovy, tuto disproporci nelze chápat jako jejich systematické a cílené kvantitativní zvýhodňování. Je ale třeba upozornit, že rozdíly jsou výrazně menší v případě referencí v příspěvcích, které se zabývají jen předvolební tematikou. Vysílání ale dominovala mimovolební subagenda.

Tabulka č. 4: Typy referencí o kandidujících stranách (N = 603)

	programové cíle strany		chování strany, konkrétní kroky		představitelé a kandidáti strany		jiné		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %	
ANO	20	10 %	131	67 %	40	20 %	5	3 %	196
ČSSD	3	3 %	104	88 %	10	8 %	1	1 %	118
ODS	8	15 %	41	76 %	5	9 %			54
KSČM	7	15 %	30	63 %	11	23 %			48
KDU-ČSL	4	10 %	34	81 %	3	7 %	1	2 %	42
TOP 09	2	7 %	9	30 %	19	63 %			30
Piráti	5	24 %	9	43 %	4	19 %	3	14 %	21
STAN			12	100 %					12
Rozumní	2	25 %	1	13 %	4	50 %	1	13 %	8
SPD			8	100 %					8
KDU+Pir+DPD+LES			8	100 %					8
Česká suverenita	1	14 %	1	14 %	4	57 %	1	14 %	7
Spojené síly pro Prahu	4	57 %	3	43 %					7
Praha sobě	3	50 %			3	50 %			6
Starostové pro Liberecký kraj			2	50 %	2	50 %			4
Strakonická veřejnost			4	100 %					4
Hnutí krušovických nestraníků			3	100 %					3
Nezávislí za Rychnov			3	100 %					3
Čisté Ústí					2	100 %			2
UFO			1	50 %	1	50 %			2
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst			2	100 %					2
Město pro lidi			2	100 %					2
Nezávislí			2	100 %					2
Nezávislý blok			2	100 %					2
ProMost			2	100 %					2
SNK Kravaře 2018			2	100 %					2
SNK za naše Žernoseky			2	100 %					2
TOP 09 a STAN							1	100 %	1
Ostravak					1	100 %			1
Hradecký demokratický klub			1	100 %					1
Občané pro rozvoj Manětínska			1	100 %					1
Sdružení nezávislých kandidátů			1	100 %					1
Ladislav Horký			1	100 %					1
celkem	59	10 %	422	70 %	109	18 %	13	2 %	603

Tabulka č. 5: Typy referencí o kandidujících stranách: pouze volební agenda (N = 73)

	programové cíle strany		chování strany, konkrétní kroky		představitelé a kandidáti strany		jiné		celkem
	N	V %	N	v %	N	v %	N	v %	N
ODS	4	24 %	10	59 %	3	18 %			17
ANO	2	22 %	6	67 %	1	11 %			9
Piráti	4	50 %	2	25 %			2	25 %	8
TOP 09	2	29 %	4	57 %	1	14 %			7
Spojené síly pro Prahu	4	57 %	3	43 %					7
Praha sobě	3	50 %			3	50 %			6
ČSSD			3	100 %					3
Čisté Ústí					2	100 %			2
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst			2	100 %					2
Město pro lidi			2	100 %					2
SNK Kravaře 2018			2	100 %					2
SNK za naše Žernoseky			2	100 %					2
KDU-ČSL			1	100 %					1
SPD			1	100 %					1
TOP 09 a STAN							1	100 %	1
Občané pro rozvoj Manětínska			1	100 %					1
Sdružení nezávislých kandidátů			1	100 %					1
Ladislav Horký			1	100 %					1
celkem	19	100 %	41	100 %	10	100 %	3	100 %	73

Hodnotící významy připisované referencím o kandidujících subjektech výrazně nediferencovaly jejich pozitivní/negativní image (tab. č. 6 a 7). A to jak v případě volební, tak mimovolební subagendy. U většiny zbývajících subjektů byl odvsílán příliš nízký počet relevantních příspěvků, aby bylo možné učinit korektní analytické závěry ve smyslu jejich kvantitativní de/favorizace.

Tabulka č. 6: Vyznění referencí o kandidujících subjektech (N = 603)

	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet
ANO	182	93 %	8	4 %	6	3 %	196
ČSSD	116	98 %			2	2 %	118
ODS	54	100 %					54
KSČM	43	90 %			5	10 %	48
KDU-ČSL	39	93 %			3	7 %	42
TOP 09	30	100 %					30
Piráti	21	100 %					21
STAN	12	100 %					12
SPD	8	100 %					8
KDU+Pir+DPD+LES	8	100 %					8
Rozumní	8	100 %					8
Česká suverenita	7	100 %					7
Spojené síly pro Prahu	7	100 %					7
Praha sobě	6	100 %					6
Starostové pro Liberecký kraj	2	50 %			2	50 %	4
Strakonická veřejnost	4	100 %					4
Hnutí krušovických nestraníků	3	100 %					3
Nezávislí za Rychnov	3	100 %					3
Čisté Ústí	1	50 %			1	50 %	2
UFO	2	100 %					2
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst	2	100 %					2
Město pro lidi	2	100 %					2
Nezávislí	2	100 %					2
Nezávislý blok	2	100 %					2
ProMost	2	100 %					2
SNK Kravaře 2018	2	100 %					2
SNK za naše Žernoseky	2	100 %					2
Hradecký demokratický klub	1	100 %					1
Občané pro rozvoj Manětínska	1	100 %					1
Ostravak	1	100 %					1
Sdružení nezávislých kandidátů	1	100 %					1
TOP 09 a STAN	1	100 %					1
Ladislav Horký	1	100 %					1
Celkem	576	96 %	8	1 %	19	3 %	603

Tabulka č. 7: Vyznění referencí o kandidujících subjektech podle volební a mimovolební agendy (N = 603)

	volby do ZO jsou hlavním nebo vedlejším tématem							volby do ZO nejsou hlavním nebo vedlejším tématem						
	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	N	v %	N	v %	N	v %	N
ODS	17	100 %					17	37	100 %					37
ANO	9	100 %					9	173	93 %	8	4 %	6	3 %	187
Piráti	8	100 %					8	13	100 %					13
TOP 09	7	100 %					7	23	100 %					23
Spojené síly pro Prahu	7	100 %					7							
Praha sobě	6	100 %					6							
ČSSD	3	100 %					3	113	98 %			2	2 %	115
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst	2	100 %					2							
Město pro lidi	2	100 %					2							
SNK Kravaře 2018	2	100 %					2							
SNK za naše Žernoseky	2	100 %					2							
Čisté Ústí	1	50 %			1	50 %	2							
KDU-ČSL	1	100 %					1	38	93 %			3	7 %	41
SPD	1	100 %					1	7	100 %					7
Občané pro rozvoj Manětínska	1	100 %					1							
Sdružení nezávislých kandidátů	1	100 %					1							
TOP 09 a STAN	1	100 %					1							
Ladislav Horký	1	100 %					1							
Starostové pro Liberecký kraj								2	50 %			2	50 %	4
KSČM								43	90 %			5	10 %	48
STAN								12	100 %					12
KDU+Pir+DPD+LES								8	100 %					8
Rozumní								8	100 %					8
Česká suverenita								7	100 %					7
Strakonická veřejnost								4	100 %					4
Hnutí krušovických nestraníků								3	100 %					3
Nezávislí za Rychnov								3	100 %					3
UFO								2	100 %					2
Nezávislí								2	100 %					2
Nezávislý blok								2	100 %					2
ProMost								2	100 %					2
Hradecký demokratický klub								1	100 %					1
Ostravak								1	100 %					1

Obsahová struktura referencí a rámcování kandidujících subjektů:

Analýza výpovědí o kandidujících subjektech identifikovala dvě úrovně obecnosti jejich popisu: *základní a rozvinuté*.

Základní detailní členění výpovědí ukazuje, že převládajícím tématem byla *předvolební kampaň a chování politických subjektů* v období před volbami (33 %). Následovalo téma *dopravy a infrastruktury* (10 %), problematika *jmenování nového ministra zahraničí* (9 %) a *kauza syrských sirotků* (6 %).

Tabulka č. 8: Struktura obsahové agendy referencí - detailně (N = 603)

obsahová agenda referencí o stranách	počet	v %
předvolební kampaň, chování stran před volbami	199	33 %
doprava, parkování, infrastruktura	57	10 %
jmenování nového ministra zahraničí	53	9 %
kauza syrských sirotků	36	6 %
zdravotnictví	30	5 %
zemědělství, ekologie	27	5 %
ekonomika, státní rozpočet	24	4 %
zdravotní problémy politiků	23	4 %
zahraniční politika	22	4 %
sociální politika, sociální dávky	21	4 %
kauzy Andreje Babiše	20	3 %
politická jednání, obsazování funkcí	19	3 %
kriminalita, rozhodnutí soudů	13	2 %
debata o vydání poslance Ondráčka ke stíhání	12	2 %
problematika migrace	11	2 %
důchody, mzdy	10	2 %
zdanění církevních náhrad	7	1 %
volby obecně, organizace voleb	4	1 %
problematika korupce	4	1 %
veřejné zakázky	3	1 %
kritika vládní koalice za podporu od KSČM	3	1 %
kultura	3	1 %
průběžné, finální výsledky voleb	2	0,3 %
celkem	603	100 %

Pro větší přehlednost a snazší analytické uchopení jsme výše prezentované kategorie popisující kandidující subjekty sloučili do několika širších kategorií – *interpretačních rámců*. Vzájemnou vazbu obou úrovní obecnosti ukazuje následující schéma.

Tabulka č. 9: Struktura obsahové agendy - kategorizace

detailní členění	kategorizace
předvolební kampaň, chování stran před volbami	předvolební kampaň, chování stran před volbami
kauza syrských sirotků	aktuální vnitropolitická agenda
jmenování nového ministra zahraničí	
kritika vládní koalice za podporu od KSČM	
debata o vydání poslance Ondráčka ke stíhání	
zdanění církevních náhrad	
politická jednání, obsazování funkcí	
kauzy Andreje Babiše	
veřejné zakázky	
ekonomika, státní rozpočet	
doprava, parkování, infrastruktura	
zemědělství, ekologie	
sociální politika, sociální dávky	zdravotnictví, sociální systém
zdravotnictví	
důchody, mzdy	
zahraniční politika	zahraniční politika, migrace
problematika migrace	
kriminalita, rozhodnutí soudů	kriminalita, korupce
problematika korupce	
průběžné, finální výsledky voleb	průběh a výsledky voleb
volby obecně, organizace voleb	
zdravotní problémy politiků	Ostatní
kultura	

Následující tabulka č. 10 ukazuje, jak byly definované interpretační rámce využity ke konstrukci mediálního obrazu kandidujících subjektů. Tyto závěry můžeme ovšem učinit pouze pro subjekty, pro něž jsme shromáždili dostatečný počet referencí.

Nejčastěji byl v našem souboru zastoupen *rámec předvolební kampaně a chování stran před volbami*. Využit byl především ke konstrukci mediálního obrazu ODS a KSČM. Rámec aktuální vnitropolitické agendy popisoval především obraz KDU-ČSL a nepřekvapivě také obou vládních stran ANO a ČSSD, které formovaly exekutivní agendu.

Ekonomika, doprava a zemědělství, *resp. hospodářský rámec* byl silněji zastoupen v mediálním obraze stran STAN a Pirátů (ve zpravodajství Impulsu byli výrazně zastoupeni lokální politici z těchto stran a hovořili o řešení místních problémů z těchto oblastí).

Zdravotní a sociální rámec byl nadprůměrně užíván při popisu hnutí ANO, zodpovědného za zdravotnickou politiku. Využití ostatních rámců již bylo spíše okrajové.

Tabulka č. 10: Mediální obraz kandidujících subjektů v interpretačních rámcích (N = 603)

	předvolební kampaň, chování stran před volbami	aktuální vnitropolitická agenda	ekonomika, doprava, zemědělství	zdravotnictví, sociální systém	zahraniční politika, migrace	kriminalita, korupce	ostatní	počet
ANO	15 %	31 %	22 %	20 %	9 %	1 %	2 %	196
ČSSD	22 %	36 %	16 %	11 %	12 %	3 %	1 %	118
ODS	72 %	11 %	11 %			2 %	4 %	54
KSČM	52 %	27 %	15 %			6 %		48
KDU-ČSL	31 %	43 %	5 %	10 %		12 %		42
TOP 09	30 %	3 %			7 %	3 %	57 %	30
Piráti	14 %	24 %	38 %	10 %			14 %	21
STAN	8 %		92 %					12
KDU+Pir+DPD+LES			100 %					8
Rozumní	100 %							8
SPD	12 %	62 %		25 %				8
Česká suverenita	100 %							7
Spojené síly pro Prahu	100 %							7
Praha sobě	100 %							6
Starostové pro Liberecký kraj			50 %			50 %		4
Strakonická veřejnost			50 %				50 %	4
Hnutí krušovických nestraníků	100 %							3
Nezávislí za Rychnov	100 %							3
Čisté Ústí	100 %							2
Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst	100 %							2
Město pro lidi	100 %							2
Nezávislí	100 %							2
Nezávislý blok			100 %					2
ProMost	100 %							2
SNK Kravaře 2018	100 %							2
SNK za naše Žernoseky	100 %							2
UFO	50 %		50 %					2
Hradecký demokratický klub	100 %							1
Ladislav Horký	100 %							1
Občané pro rozvoj Manětínska							100 %	1
Ostravak	100 %							1
Sdružení nezávislých kandidátů							100 %	1
TOP 09 a STAN							100 %	1
celkem	33 %	25 %	18 %	10 %	5 %	3 %	5 %	

3.1.1.2 Reprezentace voleb do Senátu PČR

Jak ukazuje tabulka č. 11, Zprávy Rádia Impuls pokrývaly předvolební agendu de facto každý den. Z pohledu typologie nastolování témat, šlo o tzv. *velmi intenzivní agendu*, kterou charakterizuje podle Brosiuse a Kepplingera (1990) minimálně jeden příspěvek k danému tématu denně v daném pořadu/periodiku.

Tabulka č. 11: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do Senátu PČR (N = 239)

	počet	v %
Příspěvek tematizoval primárně volby do ZO	36	15 %
Agenda voleb do ZO představuje jen vedlejší téma příspěvku	4	2 %
Volby do ZO byly pouze okrajově zmíněny	4	2 %
Příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů	195	82 %
celkem	239	100 %

I v případě nadreprezentace promluv představitelů hnutí ANO a ČSSD kandidujících a/nebo tematizujících volby do Senátu PČR jde o koaliční efekt stran, které se podílejí dominantně na formování každodenní politické agendy. Tomu odpovídá i vysoký počet referencí o politických představitelích obou subjektů (tab. 12). Tuto jejich vyšší „hlasitost“, resp. vyšší přítomnost ve vysílání dokládá i celková stopáž promluv jejich reprezentantů.

Tabulka č. 12: Počet referencí o kandidujících stranách (N = 631)

	celkem		volby do Senátu jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do Senátu nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	211	33 %	33	19 %	178	39 %
ČSSD	123	20 %	18	10 %	105	23 %
ODS	61	10 %	16	9 %	45	10 %
KSČM	49	8 %	25	14 %	24	5 %
KDU-ČSL	48	8 %	15	9 %	33	7 %
TOP 09	34	5 %	6	3 %	28	6 %
Nezávislý kandidát	32	5 %	32	18 %		
Piráti	22	4 %	2	1 %	20	4 %
STAN	15	2 %	4	2 %	11	2 %
SPD	9	1 %	2	1 %	7	2 %
KDU+Z+STAN+TOP	8	1 %	8	5 %		
Rozumní	8	1 %	8	5 %		
Česká suverenita	7	1 %	7	4 %		
Nezávislí	2	0,3 %			2	0,4 %
Ostravak	1	0,2 %			1	0,2 %
Koalice TOP 09 a STAN	1	0,2 %			1	0,2 %
celkem	631	100 %	176	100 %	455	100 %

Tabulka č. 13 ilustruje výše popsané disproporční zastoupení referencí o politických stranách. Dominantní tvůrci vládní a parlamentní politiky (ANO, ČSSD) nutně vytvářejí největší mediální poptávku, respektive počet referencí o těchto subjektech. Jinými slovy, tuto disproporci nelze chápat jako systematické a cílené kvantitativní zvýhodňování/znevýhodňování některých subjektů. Je ale třeba upozornit, že tyto rozdíly jsou výrazně nižší, když se zaměříme jen na volební agendu (tab. 14). Jinými slovy, pokrytí mimovolební problematiky dominuje mediálnímu obrazu kandidujících subjektů.

Tabulka č. 13: Typy referencí o kandidujících stranách (N = 631)

	programové cíle strany		chování strany, konkrétní kroky		představitelé a kandidáti strany		jiné		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %	N
ANO	20	10 %	139	66 %	41	19 %	11	5 %	211
ČSSD	3	2 %	105	85 %	10	8 %	5	4 %	123
ODS	8	13 %	41	67 %	7	12 %	5	8 %	61
KSČM	7	14 %	31	63 %	11	22 %			49
KDU-ČSL	4	8 %	34	71 %	5	10 %	5	10 %	48
TOP 09	2	6 %	9	27 %	23	68 %			34
Nezávislý kandidát	4	13 %	8	25 %	17	53 %	3	9 %	32
Piráti	5	23 %	9	41 %	4	18 %	4	18 %	22
STAN			12	80 %			3	20 %	15
SPD			9	100 %					9
KDU+Z+STAN+TOP	2	25 %			5	63 %	1	13 %	8
Rozumní	2	25 %	1	13 %	4	50 %	1	13 %	8
Česká suverenita	1	14 %	1	14 %	4	57 %	1	14 %	7
Nezávislí			2	100 %					2
TOP 09 a STAN							1	100 %	1
Ostravak					1	100 %			1
Celkem	58	9 %	401	64 %	132	21 %	40	6 %	631

Tabulka č. 14: Typy referencí o kandidujících stranách: pouze volební agenda (N = 176)

	programové cíle strany		chování strany, konkrétní kroky		představitelé a kandidáti strany		jiné		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %	N
ANO			13	39 %	13	39 %	7	21 %	33
Nezávislý kandidát	4	13 %	8	25 %	17	53 %	3	9 %	32
KSČM	6	24 %	16	64 %	3	12 %			25
ČSSD	1	6 %	5	28 %	7	39 %	5	28 %	18
ODS	3	19 %	6	38 %	3	19 %	4	25 %	16
KDU-ČSL	2	13 %	3	20 %	5	33 %	5	33 %	15
KDU+Z+STAN+TOP	2	25 %			5	63 %	1	13 %	8
Rozumní	2	25 %	1	13 %	4	50 %	1	13 %	8
Česká suverenita	1	14 %	1	14 %	4	57 %	1	14 %	7
TOP 09			1	17 %	5	83 %			6
STAN			1	25 %			3	75 %	4

	programové cíle strany		chování strany, konkrétní kroky		představitelé a kandidáti strany		jiné		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %	N
Piráti			1	50 %			1	50 %	2
SPD			2	100 %					2
celkem	21	12 %	58	33 %	66	38 %	31	18 %	176

Defavorizační obsahový kontext¹

Hodnotící významy připisované referencím o kandidujících subjektech (tab. 15, 16) výrazně nediferencovaly jejich pozitivní/negativní image. A to jak v případě volební, tak mimovolební agendy. U většiny zbývajících subjektů byl odvíšlán příliš nízký počet relevantních příspěvků, aby bylo možné učinit korektní analytické závěry ve smyslu jejich kvantitativní de/favorizace.

Defavorizující reference o KSČM se týkaly:

- poslance Zdeňka Ondráčka, na kterého Michal Horáček podal trestní oznámení pro pomluvu, a policie následně požádala o jeho vydání k trestnímu stíhání².
- bývalého krajského zastupitele strany Václava Šampalíka, který způsobil pod vlivem alkoholu tragickou dopravní nehodu (viz pasáž o kvalitativní analýze).

Defavorizující reference o KDU-ČSL se týkaly:

- kritiky návrhu poslankyně Šojdrové na adopci 50 syrských sirotek v českých rodinách³
- trestního oznámení na Jiřího Čunka za jeho výroky v kauze H. Systému⁴.

Tabulka č. 15: Vyznění referencí o kandidujících subjektech (N = 631)

	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet
ANO	197	93 %	8	4 %	6	3 %	211
ČSSD	121	98 %			2	2 %	123
ODS	61	100 %					61

¹ Pokud porušily uvedené defavorizační postupy profesně etické standardy a vedly tak k poškozování mediálního obrazu kandidujících subjektů, věnujeme se jim detailněji v následující kvalitativní analýze.

² „Sněmovní výbor bude řešit kauzu komunisty Zdeňka Ondráčka. Už dnes by také mohl doporučit plénu, jestli by sněmovna měla poslance vydat k trestnímu stíhání nebo ne. Policisté chtějí Ondráčka stíhat kvůli jeho výrokům vůči někdejšímu prezidentskému kandidátu Michalu Horáčkovi. V médiích o něm totiž řekl, že spolupracoval s StB. Horáček jakoukoliv spolupráci se Státní bezpečností popřel a podal na Ondráčka trestní oznámení.“ 25. 9. 2018, relace v 7 h, čas 4:28

³ „Opačný názor naopak zaujímá předseda SPD Tomio Okamura: „My za návrhem paní Šojdrové vidíme pouze politickou kampaň, protože žádné ani syrské sirotky nepředložila a dokonce mě teda překvapuje, že se ani neporadí se zástupci legitimní syrské vlády. Syrský zákon neumožňuje adopci syrských sirotek do zahraničí. Je to protizákonné a je to dokonce i v rozporu s mezinárodními dohodami.“ Tak uvidíme, jestli europoslankyně Šojdrová nějaký seznam syrských sirotek předloží.“ 30. 9. 2018, relace v 17 hod., 1:44

⁴ „Sdružení Maják a advokátka Hana Marvanová podali trestní oznámení na senátora Jiřího Čunka a zakladatele H-Systému Petra Smetku. Jejich výroky o nakládání s majetkem zkrachovalé stavební společnosti považují za skandální. Podle původních informací jde hlavně o Čunkovo tvrzení, že správci konkurz rozkradli a některé pozemky prodávali pod cenou.“ 11. 9. 2018, relace v 17 hod, čas 0:30.

	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet
KSČM	44	90 %			5	10 %	49
KDU-ČSL	45	94 %			3	6 %	48
TOP 09	34	100 %					34
Nezávislý kandidát	29	91 %	3	9 %			32
Piráti	22	100 %					22
STAN	15	100 %					15
SPD	9	100 %					9
KDU+Z+STAN+TOP	8	100 %					8
Rozumní	8	100 %					8
Česká suverenita	7	100 %					7
Nezávislí	2	100 %					2
Ostravak	1	100 %					1
TOP 09 a STAN	1	100 %					1
celkem	604	96 %	11	2 %	16	3 %	631

Jak ukazuje následující tabulka, jsou výše popsané reference s negativním hodnotícím vyzněním přítomny takřka výlučně v příspěvcích, které tematizují mimovolební agendu.

Tabulka č. 16: Vyznění referencí o kandidujících subjektech podle volební a mimovolební agendy (N = 631)

	volby do Senátu jsou hlavním nebo vedlejším tématem							volby do Senátu nejsou hlavním nebo vedlejším tématem						
	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	N	v %	N	v %	N	v %	N
ANO	30	91 %	3	9 %			33	167	94 %	5	3 %	6	3 %	178
Nezávislý kandidát	29	91 %	3	9 %			32							
KSČM	25	100 %					25	19	79 %			5	21 %	24
ČSSD	17	94 %			1	6 %	18	104	99 %			1	1 %	105
ODS	16	100 %					16	45	100 %					45
KDU-ČSL	15	100 %					15	30	91 %			3	9 %	33
KDU+Z+STAN+TOP	8	100 %					8							
Rozumní	8	100 %					8							
Česká suverenita	7	100 %					7							
TOP 09	6	100 %					6	28	100 %					28
STAN	4	100 %					4	11	100 %					11
Piráti	2	100 %					2	20	100 %					20
SPD	2	100 %					2	7	100 %					7
Nezávislí								2	100 %					2
Ostravak								1	100 %					1
TOP 09 a STAN								1	100 %					1

	volby do Senátu jsou hlavním nebo vedlejším tématem							volby do Senátu nejsou hlavním nebo vedlejším tématem						
	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem	neutrální		favorizace		defavorizace		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	N	v %	N	v %	N	v %	N
celkem	169	96 %	6	3 %	1	1 %	176	435	96 %	5	1 %	15	3 %	455

Uvedená vyšší referenční přítomnost obou vládních stran ve vysílání se promítá i do celkové stopáže promluv jejich reprezentantů. I v tomto případě jde o efekt zmíněného mediálního bonusu vládních stran, které dominantně formují politickou agendu a tzv. tvoří politiku.

Tabulka č. 17: Počet, stopáž a průměrná délka promluv - volby do Senátu (N = 239)

	celkem			volby do Senátu jsou hlavním nebo vedlejším tématem			volby do Senátu nejsou hlavním nebo vedlejším tématem		
	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv představitelů strany	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ANO	29	7 min 19 s	15 s	3	1 min 7 s	22 s	26	6 min 12 s	14 s
ČSSD	16	4 min 10 s	16 s	1	37 s	37 s	15	3 min 33 s	14 s
ODS	7	1 min 50 s	16 s	1	37 s	37 s	6	1 min 13 s	12 s
TOP 09	6	1 min 13 s	12 s				6	1 min 13 s	12 s
KDU-ČSL	5	1 min 29 s	18 s	1	37 s	37 s	4	52 s	13 s
KSČM	3	1 min 15 s	25 s	3	1 min 15 s	25 s			
Nezávislý kandidát	3	1 min 45 s	35 s	3	1 min 45 s	35 s			
Piráti	2	31 s	16 s				2	31 s	16 s
SPD	2	36 s	18 s				2	36 s	18 s
STAN	2	32 s	16 s				2	32 s	16 s
Rozumní	1	29 s	29 s	1	29 s	29 s			
Nezávislí	1	15 s	15 s				1	15 s	15 s
KDU+Z+STAN+TOP	1	33 s	33 s	1	33 s	33 s			
Česká suverenita	1	39 s	39 s	1	39 s	39 s			

Obsahová struktura referencí a rámcování kandidujících subjektů:

Následující tabulka popisuje obsahovou strukturu referencí o kandidujících subjektech. Podobně jako v kapitole o volbách do obecních zastupitelstev vidíme převahu referencí tematizujících *předvolební kampaň a chování stran před volbami* (34 %), následuje téma *jmenování nového ministra zahraničí* (8 %) a *dopravy, parkování a infrastruktury* (8 %).

Tabulka č. 18: Struktura obsahové agendy referencí - detailně (N = 631)

	počet	v %
předvolební kampaň, chování stran před volbami	213	34 %
jmenování nového ministra zahraničí	53	8 %
doprava, parkování, infrastruktura	49	8 %
kauza syrských sirotků	36	6 %
průběžné, finální výsledky voleb	32	5 %
zdravotnictví	30	5 %
zemědělství, ekologie	25	4 %
zdravotní problémy politiků	24	4 %
zahraniční politika	22	4 %
ekonomika, státní rozpočet	21	3 %
sociální politika, sociální dávky	21	3 %
kauzy Andreje Babiše	20	3 %
politická jednání, obsazování funkcí	19	3 %
kriminalita, rozhodnutí soudů	13	2 %
debata o vydání poslance Ondráčka ke stíhání	12	2 %
problematika migrace	11	2 %
důchody, mzdy	10	2 %
zdanění církevních náhrad	7	1 %
volby obecně, organizace voleb	4	1 %
veřejné zakázky	3	1 %
kritika vládní koalice za podporu od KSČM	3	1 %
problematika korupce	2	0,3 %
kultura	1	0,2 %
Celkem	631	100 %

Kategorizaci detailní obsahové agendy do širších segmentů jsme vytvořili interpretační rámce, s jejichž pomocí mapujeme vytváření mediálního obrazu kandidujících subjektů. Při interpretaci následující tabulky je ovšem nutno brát v potaz absolutní četnosti referencí navázaných na jednotlivé kandidující subjekty – v případě malého počtu jednotek je vypovídací hodnota velmi limitovaná.

Rámec předvolební kampaně a chování kandidujících subjektů před volbami je využit především pro nezávislé kandidáty na senátory, ODS a KSČM.

Rámec aktuální vnitropolitické agendy „nasečoval“ především obraz KDU-ČSL a vládních stran ČSSD a ANO.

Hospodářský rámec (ekonomika, doprava a zemědělství) byly silněji zastoupena u hnutí STAN a u Pirátů,

Zdravotně-sociální rámec nasečoval nejsilněji hnutí ANO.

Tabulka č. 19: Mediální obraz kandidujících subjektů v interpretačních rámcích (N = 631)

	předvolební kampaň, chování stran v kampani	aktuální vnitropolitická agenda	ekonomika, doprava, zemědělství	zdravotnictví, sociální systém	průběh a výsledky voleb	zahraniční politika, migrace	kriminalita, korupce	ostatní	počet
ANO	17 %	28 %	21 %	19 %	3 %	8 %	1 %	2 %	211
ČSSD	22 %	34 %	15 %	11 %	3 %	11 %	2 %	1 %	123
ODS	64 %	10 %	10 %		11 %		2 %	3 %	61
KSČM	51 %	27 %	14 %		2 %		6 %		49
KDU-ČSL	27 %	38 %	4 %	8 %	12 %		10 %		48
TOP 09	29 %	3 %			6 %	6 %	3 %	53 %	34
Nezávislý kandidát	97 %				3 %				32
Piráti	14 %	23 %	36 %	9 %	18 %				22
STAN	7 %		73 %		20 %				15
SPD	22 %	56 %		22 %					9
KDU+Z+STAN+TOP	100 %								8
Rozumní	100 %								8
Česká suverenita	100 %								7
Nezávislí	100 %								2
Ostravak	100 %								1
TOP 09 a STAN					100 %				1
celkem	34 %	24 %	16 %	10 %	6 %	5 %	2 %	4 %	631

KVALITATIVNÍ ANALÝZA PROFESNÍCH POCHYBENÍ

Kvalitativní analýza zpravodajství Impulsu, jehož stopáž variovala mezi 4 - 6 minutami, nabídla jen dílčí profesní pochybení, která měla většinou jeden společný jmenovatel, a to bulvarizující dramaturgii, jejíž krajní podobu představovalo sobotní polední zpravodajství 29. 9. 2018, které otevřelo hlavní zprávou o smrtelné nehodě J. Kočky, následovala zásadní zpráva ze zahraničí o bouři Zorba a následné tsunami, kterou doplnila zpráva o výjezdech hasičů ke dvěma nočním požárům, aby se zprávy Impulsu opět přenesly do zahraničí. Tentokrát k čínským pastevcům, kteří se učí před olympiádou lyžovat. Tuto čtyřminutovou chvilku mluveného slova ukončila písnička. Dramaturgie všedního dne byla o poznání náročnější a snažila se reflektovat i problematiku blížících se voleb a hovořit s kandidáty. Klíč k jejich značně nereprezentativnímu výběru ale zůstal utajen. V takto koncipovaném zpravodajství bylo možné zachytit dílčí profesní nedostatky, především generalizující označení „politici“, aniž by byli označení konkrétní „pachatelé“. Tato nekonkrétnost se objevila opakovaně v rychlých „flashhedlainových“ zpravodajských přehledech, které představují typický rys editující komerční editace, která se snaží neobtěžovat posluchače hlubšími informacemi, respektive nechce riskovat odrazení posluchačů - sympatizantů konkrétních politických stran, jejich kritickou reflexí.

- *„Někteří politici by rádi zmírnili provoz i u přehrady. Tam by zase podle některých volebních programů mohl vést tunel.“* (22. 9., 7:02:32 a 9:02:41).
- *„Kandidáti na magistrát proto před volbami vábí občany ve velkém, slibují obchvat a zlepšení dopravní situace.“* (28. 9., 12:01:22).

Takový editoriaální styl je nepochybně informačně nedostatečný a žurnalisticky nekvalitní, ale nelze hovořit o poškození některého z kandidujících politických subjektů. Z pohledu „zákona o vysílání“ by bylo možné jen spekulovat o záměrném potlačování informací s cílem „šetřit“ některé politické subjekty. K takovému závěru ale analyzovaný materiál neposkytuje relevantní podklady.

Vedle výše uvedeného problematického editoriaálního stylu jsme ve zpravodajství Impulsu odhalili několik dílčích pochybení, která neznamena porušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

U senátního kandidáta Jiřího Drahoše byly nepřesně uvedeny politické subjekty, s jejichž podporou do Senátu kandiduje: *„Reportér Václav Komárek si dnes povídal s bývalým kandidátem na prezidenta Jiřím Drahošem. Ten kandiduje v Praze 4 jako nezávislý s podporou Starostů a TOP 09.“* Navrhující stranou v případě Jiřího Drahoše bylo hnutí STAN, volební stranou uskupení KDU-ČSL, Zelených, STAN a TOP 09.⁵

Jeden z lokálních představitelů KSČM, který pod vlivem alkoholu způsobil tragickou dopravní nehodu, byl redaktorkou nazván „doktor opilec“. Toto označení, sugerující dlouhodobé problémy dotyčného s alkoholem, mu bylo redaktorkou přiřknuto přesto, že v příspěvku zaznělo, že doposud vedl bezproblémový život. *„Doktor opilec vyfasoval u soudu v Plzni podmínku a zákaz řízení. Trest je zatím nepravomocný. Klatovský lékař a bývalý krajský zastupitel za KSČM Václav Šampalík se skoro dvěma promile alkoholu v krvi boural cestou z hasičské zábavy. Nehodu nepřežil jeho spolujezdec.“* 5. 10. 2018, relace v 1 h, čas 0:26

⁵ <https://volby.cz/pls/senat/se2111?XJAZYK=CZ&XDATUM=20181005&xobvod=20>

3.2 Diskuzní pořady Rádia Impuls

3.2.1 Tři Impulsy na tělo

V souladu se zadáním jsme analyzovali příspěvky odvysílané v období 10. 9. – 5. 10. 2018, tj. pouze před konáním komunálních voleb.

Pořad je obvykle, krom speciálních vydání, koncipován tak, že moderátorka (Zuzana Bubílková) položí respondentovi pouze tři otázky. Celý rozhovor tak trvá pouze několik minut (cca 2 - 4 minuty). Ve sledovaném období bylo odvysíláno 15 rozhovorů. Vzhledem k zadané předvolební agendě bylo analyzována 8 relevantních relací.

Tabulka č. 20: Hosté v relevantních příspěvcích pořadu (N = 8)

datum vysílání	jméno hosta	afiliace	téma rozhovoru	stopáž rozhovoru	stopáž odpovědi hosta
10. 9. 2018	Miroslav Kalousek (TOP 09)	krizový exministr financí	reflexe finanční krize v roce 2008, státní rozpočet, připravenost na novou krizi	3 min 48 s	2 min 53 s
12. 9. 2018	Jan Skořepa (Nezávislí za Rychnov)	starosta Rychnova nad Kněžnou	problematika cizinců v automobilce Škoda Kvasiny	1 min 56 s	1 min 12 s
17. 9. 2018	Markéta Frelichová (Hnutí krušovických nestraníků)	starostka Krušovic	stížnosti občanů na hustou dopravu a související problémy	1 min 57 s	1 min 8 s
19. 9. 2018	Martin Zrzavecký (ČSSD)	primátor města Plzně	blížící se důležitý zápas místního fotbalového klubu	2 min 20 s	1 min 32 s
24. 9. 2018	Zdeněk Fink (Hradecký demokratický klub)	primátor Hradce Králové	komplikace při opravách centra města	3 min 34 s	2 min 28 s
25. 9. 2018	Zbyněk Svoboda (ČSSD)	Lídr kandidátky ČSSD pro Ústí nad Labem - Střekov	uzavření Benešova mostu v Ústí - dopady, řešení ČSSD v případě volebního vítězství	2 min 58 s	2 min 7 s
26. 9. 2018	Martin Kalina (Piráti)	starosta Mariánských lázní	hromadná doprava ve městě	2 min 27 s	1 min 41 s
1. 10. 2018	Lukáš Semerák (Ostravak)	kandidát na primátora Ostravy za hnutí Ostravak, současný radní pro dopravu	dokončení silnice mezi Ostravou a Opavou, plány v případě zvolení primátorem	2 min 45 s	1 min 42 s

Téma komunálních voleb bylo reflektováno v pěti rozhovorech, dvakrát v pozici vedlejšího tématu (hosté byli dotázáni, jak by konkrétní problém řešili oni v případě úspěchu v komunálních volbách), třikrát formou okrajové zmínky. Téma voleb senátních se v rozhovorech nevyskytlo (tab. 21).

Tabulka č. 21: Přítomnost/nepřítomnost tématu voleb do ZO a do Senátu

datum vysílání	jméno hosta	pozice tématu komunálních voleb	pozice tématu senátních voleb
10. 9. 2018	Miroslav Kalousek (TOP 09)	nepřítomno	nepřítomno
12. 9. 2018	Jan Skořepa (Nezávislí za Rychnov)	nepřítomno	nepřítomno
17. 9. 2018	Markéta Frelichová (Hnutí krušovických nestraníků)	nepřítomno	nepřítomno
19. 9. 2018	Martin Zrzavecký (ČSSD)	zmínka	nepřítomno
24. 9. 2018	Zdeněk Fink (Hradecký demokratický klub)	zmínka	nepřítomno
25. 9. 2018	Zbyněk Svoboda (ČSSD)	vedlejší téma	nepřítomno
26. 9. 2018	Martin Kalina (Piráti)	zmínka	nepřítomno
1. 10. 2018	Lukáš Semerák (Ostravak)	vedlejší téma	nepřítomno

Zastoupení politických stran neodpovídalo žádnému dostupnému měření relevance politických subjektů. Lze jen usuzovat, že dramaturgie pořadu sledovala cíl oslovit některé regionální a některé parlamentní politiky. Dramaturgie Rádia Impuls tak nepostupovala transparentně, ale spíše nahodile. Proč byli pozváni daní politici, respektive reprezentanti politických stran a hnutí, není jasné (tři představitelé parlamentních stran, čtyři představitelé regionálních politických subjektů).

Vlastní moderace se snažila udržet srovnatelný přístup k politickým hostům. Jedinou výjimku představuje rozhovor, odvysílaný 24. 9. 2018, se Zdeňkem Finkem (Hradecký demokratický klub). Na rozdíl od ostatních moderací postavených téměř výhradně na neutrálních zjišťovacích otázkách byly tomuto respondentovi adresovány téměř výhradně kritické dotazy. Problém ale nebyl v samotných dotazech, jen v odlišném, značně kritičtějším oslovení respondenta než tomu bylo v případě ostatních rozhovorů. Zuzana Bubílková v tomto případě přistupovala k respondentovi jako k představiteli samosprávy zodpovědnému za přípravu a průběh rekonstrukce náměstí. Konfrontovala jej tak s problémy, s nimiž se daný projekt potýká a chtěla znát časový horizont realizace celé akce.⁶

V celku ostatních rozhovorů ale postupovala Z. Bubílková vyváženě a analýza neodhalila žádné významné odlišnosti ve způsobu, kterým moderátorka k hostům přistupovala. Formální i obsahová stránka analyzovaných rozhovorů neukázala, že by moderátorka porušovala zákon. Ve všech analyzovaných dílech pořadu Tři impulsy na tělo byly dodrženy nároky, které na vysílání tohoto druhu klade zákon č. 231/2001 Sb.

Díličí kritiku lze adresovat nepřesné formulaci dotazu na M. Kalouska, který mu bez uvedení zdroje podsouval autorství tvrzení, kterého se nedopustil: *“Pane Kalousku, vy jste tvrdil tehdy, a to si pamatuji, že k nám krizi nepustíte. Pak se vám v roce 2009 rozjel rozpočet z plánovaných*

⁶ Dotazy Z. Bubílkové adresované Z. Finkovi:

1) *„Pane primátore, tak co ten váš tankodrom? Proč se s opravou začíná vlastně až teď, před volbami?“*

2) *„Takže jako vy byste chtěli, ale nemůžete už 12 let s tím nic udělat?“*

3) *„A proč se vlastně náměstí dostalo do takového stavu, že připomíná opravdu tankodrom?“*

4) *„Zrakově postižení si také stěžují, že ani v centru města nejsou takové ty zvukové tlačítka na semaforech. Kdy se dočkají?“*

5) *„Kdy se teda začne s opravou náměstí? Někde jsem vyčetla, že v roce 2020, tak to nevíte, to je také na vodě?“*

28 na 200 miliard. Lze vůbec rozpočtem zabránit krizi?“ (9. 10. 2018, 0:55). Kalousek se následně v odpovědi od autorství tohoto výroku distancoval, připustil pouze, že finanční krize měla větší dopady, než očekával.

4. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, zda vybrané pořady Rádia Impuls respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Výše uvedená analýza poskytuje datové podklady a východiska, která by měla posloužit RRTV k rozhodnutí, zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Dle zadání měla analýza poskytnout odpovědi na tři základní okruhy otázek:

- I. Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?
- II. Jsou výsledné obrazy politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, vyvážené a nestranné editoriaální praxe?
- III. Do jakých interpretačních rámců vkládaly stanice, programy a pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?
 - III.1. Jakým způsobem reprezentovaly sledované zpravodajské a publicistické pořady kandidující subjekty, respektive docházelo v kvalitativní rovině k poškozování a nebo naopak podpoře jejich mediálního obrazu.
 - III.2. V čem spočívala kvalitativní dimenze případné de/favorizace kandidujících subjektů?
 - III.3 Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?

Analýza ukazuje, že zpravodajství i pořad Tři Impulsy na tělo Rádia Impuls postupovalo v období 7. 9. – 6. 10. 2018 vesměs vyváženě a poskytovalo informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Vzhledem k tomu, že Rádio Impuls věnovalo relativně malou pozornost předvolební agendě, je sporné, zda lze v daném aranžmá testovat vyváženost reprezentace kandidujících subjektů v příspěvcích tematizujících volební agendu. V širší politické, mimovolební agendě, je tato možnost částečně vyšší, ale i zde, vzhledem k bulvárně-komerční dramaturgii, nešlo o hlubší, analytické pohledy na politickou agendu, ale spíše o reprezentaci politické váhy vládních stran, ovšem na malém vysílacím prostoru. Přesněji řečeno, nelze autoritativně hovořit o systematickém upřednostňování některého z kandidujících subjektů. Oba analyzované pořady respektovaly ve svém celku maximy profesní objektivity a vyváženosti. V politickém zpravodajství tak převažovaly neutrálně podané informace. Valence odvysílaných zpráv byla jen zřídka jiná než neutrální.

Analyzované pořady odvysílané 7. 9. – 6. 10. 2018 byly v tomto smyslu v souladu se zákonem č. 231/2001 Sb. Jak v celku pořadů, tak v jednotlivých pořadech, byly dodrženy nároky kladené na pořady daného typu dle § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.

5. LITERATURA

- Abercrombie, N., Hill, S. & Turner, B. (1980) *The Dominant Ideology Thesis*. London: Georg Allen and Unwin.
- Bacher, J. (2002) *Cluster Analysis*. Norimberk: University Erlangen-Nuremberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.clusteranalyse.net/sonstiges/zaspringseminar2002/lecturenotes.pdf>.
- Bateson, G. (1954) 2006 'A Theory of Play and Fantasy' in K. Salen & E. Zimmerman (Eds.) *The Game Design Reader*, (pp. 314-328). Cambridge, London: The MIT Press.
- Benoit, W.L. (2007) *Communication in Political Campaigns*. New York: Peter Lang.
- Benoit, W.L. & Airne, D. (2005) 'A Functional Analysis of American Vice Presidential Debates', *Argumentation and Advocacy* 41: 225-236.
- Benoit, W.L. & Harthcock, A. (1999) 'Functions of the Great Debates: Acclaims, Attacks, and Defenses in the 1960 Presidential Debates', *Communication Monographs* 66: 341-357.
- Benoit, W.L. & Klyukovski, A.A. (2006) 'A Functional Analysis of 2004 Ukrainian Presidential Debates', *Argumentation* 20: 209-225.
- Benoit, W.L. & Sheafer, T. (2006) 'Functional Theory and Political Discourse: Televised Debates in Israel and the United States', *Journalism & Mass Communication Quarterly* 83(2): 281-297.
- Benoit, W.L., Wen, W.-C., & Yu, T.-H. (2007) 'A Functional Analysis of 2004 Taiwanese Political Debates', *Asian Journal of Communication* 17(1): 24-39.
- Clayman, S. & Heritage, J. (2002) *The news interview: journalists and public figures on the air*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dayan, D. & Katz, E. (1992) *Media events: The Live Broadcasting of History*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Entman, R. M. (1989) *Democracy without citizens: Media and the decay of American politics*. Oxford University Press on Demand.
- Entman, R. M. (1993) 'Framing: Toward clarification of a fractured paradigm', *Journal of Communication* 43 (4): 51 – 58.
- Focus (2013) Analýza předvolebního vysílání – parlamentní volby.
- Focus (2014) Analýza předvolebního vysílání – volby do EP.
- Focus (2015) Analýza předvolebního vysílání – volby do obecních zastupitelstev a do senátu.
- Focus (2016) Mediální reprezentace ukrajinské krize - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo v období od 1. 1. do 30. 10. 2015
- Focus (2017) Analýza vysílání ČRo k senátním a krajským volbám 2016 - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů ČRo věnovaných senátním a krajským volbám 2016.
- Foster, S. (2010) *Political communication*. Edinburg University Press. 72
- Gitlin, T. (2003) *The Whole World is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, E. (1974) *Frame analysis*. Lebanon, NH: University Press of New England.
- Graber, D. A. (1984) *Processing the News: How People Tame the Information Tide*. New York: Longman.
- Haug, M., Koppang, H. & Svennevig, J. (2010) 'Moderator Bias in Television Coverage of an Election Campaign with no Political Advertising', *Nordicom Review* 31 (2): 79-94.
- Hutchby, I. (2006) *Media Talk: Conversation Analysis and the Study of Broadcasting*. Glasgow: Open University Press.

- Isotalus, P. (2001) 'Presidential Campaigning in Finland', *World Communication*, 30(2): 5-23.
- Isotalus, P. (2009) 'Agreement and Disagreement in Focus: A Cultural Perspective on Televised Election debates', in R. Wilkins & P. Isotalus (Eds.) *Speech Culture in Finland*, (pp.191-208). Lanham, LD: University Press of America.
- Isotalus, P. & Aarnio, E. (2006) 'A Model of Televised Election Discussion: The Finnish Multi-party System Perspective', *Javnost-The Public* 13: 61-71.
- Iyengar, S., Kinder, D. R. (2010) *News that matters: television and American opinion* Chicago: University of Chicago Press.
- Kahneman, D., Tversky, A. (1984) 'Choice, values, and frames', *American Psychologist*, 39: 341 – 350.
- Krippendorff, K. (2004) *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Los Angeles, London: Sage.
- Kronick, J. C. (1997) 'Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat.' *Sociologický časopis* 33(1): 57-67.
- Lee, C. & Benoit, W.L. (2005) 'A Functional Analysis of the 2002 Korea Presidential Debates', *Asian Journal of Communication*, 15: 115-132.
- Levinson, S. C. (1983) *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Manheim, J.B. & Albritton, R.B. (1984) 'Changing National Images: International Public Relations and Media Agenda Setting', *The American Political Science Review*, 78 (3): 641-657.
- Matthes, J., Kohring, M. (2008) 'The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity', *Journal of Communication* 58 (2): 258 – 279.
- McKinney, M.S. & Carlin, D. B. (2004) 'Political Campaign Debates', in L.L. Kaid (Ed.) *Handbook of Political Communication Research* (pp. 203-234). Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Mooi, E., Sarstedt, M. (2011) 'Cluster Analysis', in *A Concise Guide to Market Research. The Process, Data, and MMethods Using IBM SPSS Statistics* (pp. 237 – 284). Berlin, Heidelberg: Springer 73
- Berlin Heidelberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.springerlink.com/index/10.1007/978-3-642-12541-6>.
- Neuendorf, K. A. (2009) Reliability for content analysis. In A. B. Jordan, D. Kunkel, J. Manganello & M. Fishbein (Eds.) *Media messages and public health: A decisions approach to content analysis* (pp. 67-87). New York: Routledge.
- Neuendorf, K. A. (2002) *The Content Analysis Guidebook*. Thousand Oaks: Sage.
- Neuendorf, K. A., & Skalski, P. D. (2009) Quantitative content analysis and the measurement of collective identity. In R. Abdelal, Y. M. Herrera, A. I. Johnston & R. McDermott (Eds.), *Measuring identity: A guide for social scientists* (pp. 203-236). Cambridge: Cambridge University Press.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D. N. Hopmann, C. Jalali, R. Berganza, G.U.H. Seeber, J. Volek, B. Dobek, J. Mykkänen, M. Maier, B. Marinella & A. Seceleanu (2012) 'Sourcing the News: Comparing Source Use and Media Framing of the 2009 EP Elections', *Journal of Political Marketing*, 17 (2): 1-23.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D.N. Hopmann, M. Maier, R. Berganza, J. Volek, B. Dobek-Ostrowska, J. Mykkänen, A. F. Roncarolo (2011) The Mediatization And Framing Of European Parliamentary Elections Campaigns. In M. Maier, J. Strömbäck & L. Kaid (Eds.),

Political Communication In European Parliamentary Elections (pp. 161-175). England/USA: Ashgate Publishing Limited.

- STRÖMBÄCK, Jesper, Ralph NEGRINE, David Nicolas HOPMANN, Michaela MAIER, Rosa BERGANZA, Jaromír VOLEK, Bogusława DOBEK-OSTROWSKA, Juri MYKKÄNEN a Franca RONCAROLO. The Mediatization and Framing of European Parliamentary Elections Campaigns. In Michaela Maier, Jesper Strömbäck and Linda Kaid (eds). *Political Communication in European Parliamentary Elections*. I. England/USA: Ashgate Publishing Limited, 2011. s. 161-175, 14 s.
- URBÁNIKOVÁ, Marína a Jaromír VOLEK. Prezidentské volby ve vysílání ČRo 1 Analýza objektivita a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo 1 Radiožurnál mezi 15. 12. 2012 a 26. 1. 2013. Praha, Rada ČRo: Český rozhlas, Praha., 2013. 134 s
Marína URBÁNIKOVÁ a Jaromír VOLEK: Between Europeanization and De-Europeanization. A Comparative Content Analysis of the EU Agenda in the Pre-election Czech Quality Press. In XXII World Congress of Political Science, Madrid, Spain. 2012.
- Van Gorp, B. (2005) 'Where is the Frame?: Victims and Intruders in the Belgian Press Coverage of the Asylum Issue', *European Journal of Communication* 20 (4): 484 – 507.
- VOLEK, Jaromír a Marína URBÁNIKOVÁ. *Čeští novináři v komparativní perspektivě*. Praha: Academia, 2017. 386 s. Společnost, sv. 18. ISBN 978-80-200-2699-6.
- Volek, J. (2013) 'Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce'. In: *Media a společnost*. Praha.
- Volek, J. (2010) Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In B. Dobek-Ostrowska, M. Głowacki, K. Jakubowicz, M. Sükösd (Eds.): *Comparative Media Systems. European and Global Perspectives* (pp. 171-194). Budapest: Central European University Press.
- Volek, J. (2000) Analýza diskusních pořadů pro RRTV ČR. Brno: FSS MU.
- VOLEK, Jaromír. Mediální obraz ve volební kampani. Prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce. In *Média a společnost*. Praha: Fokoláre, Pontes., 2013. s. 5-18, 14 s.
- VOLEK, Jaromír. Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In Bogusława Dobek-Ostrowska Michał Głowacki Karol Jakubowicz Miklós Sükösd: *Comparative Media Systems. European and Global Perspectives*. I. Budapest: Central European University Press, 2010. s. 171-194, 23 s.
- VOLEK, Jaromír. Objektivita a vyváženost hlavních diskusních pořadů (V pravé poledne, Sedmička, Partie). In: *Zpráva o stavu vysílání a činnosti RRTV ČR*. Praha: Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, 2000. 22 s. Výroční zpráva RRTV
- Vreese, C. H. De. (2005) 'News framing: Theory and typology', *Information Design Journal* 13 (1): 51 – 62.
- Westerstahl, J. (1983) 'Objective News Reporting', *Communication research* 10 (3): 403-424.

Přijatá usnesení a shrnutí dalšího vývoje

Usnesení přijaté dne 25. června 2019 (zasedání Rady č. 11/2019):

Rada se seznámila s Analýzou rozhlasového vysílání Rádía Impuls před volbami do zastupitelstev obcí a třetiny Senátu Parlamentu ČR v roce 2018.

Dle výsledků předložené analýzy byly zpravodajské i politicko-publicistické příspěvky na stanici Rádio Impuls ve dnech před volbami do zastupitelstev obcí a Senátu PČR 2018, tj. 7. 9. až 5. 10. 2018, odvysílány v souladu se zákonem č. 231/2001 Sb. Zkoumané příspěvky splňovaly kritéria vyváženosti a objektivity a ve svém celku nevedly k upřednostňování žádné politické strany ani hnutí. Rada se s analýzou seznámila a vzhledem k jejím závěrům nepřistoupila k dalším právním krokům.